

[Miljøministeren]

initiativer og gjorde investeringer. Miljøovervågning vil blive givet høj prioritet i de kommende år.

Miljøpolitikken skal bl.a. på dette grundlag sikre, at mange beslutninger fastholdes i deres rette samfundsmæssige perspektiv, nemlig vores velfærd, livskvalitet og fremtidsmuligheder.

Dette *kan* gøres, ikke mindst fordi langt størstedelen af os betragter de miljømæssige problemer som vores største udfordring.

Der er hermed opbakning til, men også en forventning om gennemførelsen af en samfundspolitik med tilstrækkelig højt miljøindhold. Folk afviser lappeløsninger og hovsaløsninger. Kravet er resultater og som grundlag herfor en troværdig miljøpolitik, ikke overbud og urealistiske slag i luften.

I det følgende gennemgås nogle hovedelementer i det kommende års miljøpolitik, herunder de mål og midler, som der særligt skal koncentrerer om.

Hovedelementerne er:

- den internationale dimension
- den samfundsmæssige dimension
- nogle miljøpolitiske virkemidler
- nogle højt prioriterede indsatsområder i Danmark.

Til uddybning af redegørelsen er der til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg udarbejdet et særligt notat om den økonomiske indsats i perioden 1990-1995 på miljøområdet.

Den internationale dimension

Dansk miljøpolitik har først og fremmest været lokal, regional og national – selvfølgelig. En lang række hjemlige miljøproblemer – forurening af vore ferske vande, problemer i landbrug, industri og byer – har krævet og kræver fortsat en indsats. Nye hjemlige miljøspørgsmål vil dukke op for at skulle løses, tag blot det stigende antal kemikalieaffaldsdepoter, som vi får kendskab til.

Samtidig står det klart, at store dele af verdens lande for det første står med de samme problemer og for det andet står med problemer, der er så store, at de kun kan løses gennem internationalt samarbejde.

Økonomisk udvikling og et enormt energiforbrug i den industrialiserede verden, kombineret med befolkningsekspllosionen og fattigdomsproblemer i udviklingslandene med deraf

følgende miljødelæggelser, har skabt en kraftig forøgelse af drivhusgasser og ozonnedbrydende stoffer i atmosfæren. Dette kan føre til ozonlagets nedbrydning og historiske klimaændringer på Jorden, som på afgørende vis kan ændre livsbetingelserne for de økologiske kredsløb og den biologiske variation, ændre forudsætningerne for folks sundhed og fremtidsmuligheder som sådan. Sociale og økonomiske forhold vil kunne ændres i takt hermed, og sikringen af en bæredygtig udvikling, ikke mindst i udviklingslandene, kan vise sig endnu vanskeligere, end vi tror det i dag. Risikoen for ozonlagets nedbrydning og drivhuseffekten kan vise sig at blive klodens største miljømæssige udfordringer.

Men også andre globale miljøproblemer tiltrækker sig særlig opmærksomhed: regnskovenes ødelæggelse og udviklingslandenes industrielle og befolkningsmæssige udvikling med hvad deraf følger af potentielle miljøproblemer, når milliarder af mennesker får en industriel revolution. Andre problemer kunne trækkes frem.

To forhold er imidlertid af afgørende betydning for Danmark: *For det første*, at vi fremover forfølger en overordnet international miljøstrategi. *For det andet*, at vi langt mere systematisk end hidtil kortlægger den internationale dimension af vores hjemlige indsats. Vi kommer til at erkende, at det i en række sammenhænge kan være det rigtige at satse på koordinerede internationale initiativer, f.eks. med udgangspunkt i EF og/eller Norden frem for at gennemføre en isoleret dansk indsats.

Isolerede danske løsninger vil nemlig ikke altid have tilstrækkelig effekt. Derfor kan det i nogle tilfælde være bedre og mere effektivt at satse på en international indsats.

Hertil kommer som nævnt, at store dele af verden stadig er i udvikling fra et langt lavere velstandsniveau end det, vi i dag har nået. Det er vor pligt at medvirke til, at udvikling og vækst i Den Tredje Verden følger en bæredygtig vej, og at de ikke gentager de fejl i forhold til natur og miljø, som vi har begået. Det er nødvendigt at overføre bæredygtig teknologi og knowhow til Den Tredje Verden og også til Østeuropa, for deres såvel som for vore egen skyld.

Der vil i overensstemmelse hermed sammen med denne redegørelse blive fremlagt en international miljøstrategi.